



Naturskyddsföreningen  
Linköping

**Till**  
**Mark och miljödomstolen**  
**Växjö Tingsrätt**

**Överklagande av Linköpings kommuns beslut, 2026-02-24, diarienummer KS-2025-01099, angående detaljplan i Rystad för del av Distorp 2:1 med flera (Verksamhetsområde Distorp-Gärstad), fastigheten Distorp 2:1 med flera, Linköpings kommun**

Naturskyddsföreningen i Linköping överklagar härmed antagandet av ovan nämnda detaljplan. Motiven för överklagande är

1. Naturskyddsföreningens klagorätt
2. Det saknas skäl till att exploatera jordbruksmarken
3. Planbeskrivningen saknar illustration
4. Alla utredningar har inte varit tillgängliga på kommunens webbplats
5. Detaljplanen överensstämmer inte med översiktsplanen
6. Detaljplanen har ändrats väsentligt efter granskningen
7. Detaljplanen uppfyller inte PBL:s krav på tydlighet
8. Miljökonsekvensbeskrivningen
9. Detaljplanen förutsätter avgörande och kommande juridisk prövning
10. Dokumenten saknar underskrifter

Motiven utvecklas nedan.

**1. Naturskyddsföreningens klagorätt**

Enligt artikel 9.3 i Århuskonventionen ska varje ansluten stat se till att den allmänhet som uppfyller eventuella kriterier i nationell rätt ska ha möjlighet att få handlingar och underlåtenheter som strider mot den nationella miljölagstiftningen prövade av domstol eller i administrativ ordning. Det finns ingen tydlig avgränsning när det gäller de beslut som omfattas av klagorätten och den är inte begränsad till lagstiftning som enligt sin rubrik behandlar miljöfrågor. Det avgörande är i stället om den bestämmelse som är aktuell på något sätt är relaterad till miljön. (Se HFD 2014 ref. 8, jfr vägledningen s. 197 och NJA 2020 s. 190 p. 22).

Skyddet mot exploatering av jordbruksmark tar sikte på miljön och är en integrerad del av den svenska miljölagstiftningen. Den hänsyn som ska tas till skyddet av jordbruksmark vid detaljplaneläggning aktualiserar därmed bestämmelser som är relaterade till miljön och naturskyddet. (Se ÖP 4479-23).

Svenska Naturskyddsföreningen bildades 1909 och är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening för naturskydd och miljövard. Föreningen är organiserad i kretsar, länsförbund och riksförening som tillsammans har fler än 200 000

medlemmar. Naturskyddsföreningen i Linköping är en av 11 kretsar i Östergötland med ca 3000 medlemmar.

Naturskyddsföreningen har följaktligen klagorätt i fråga om beslutet att anta detaljplanen för del av Distorp 2:1 m.fl. i Linköpings kommun.

## **2. Planbeskrivningen saknar illustration**

Planbeskrivningen för Distorp 2:1 m.fl. saknar illustration över planförslaget.

Planområdet ligger intill och norr om E4:an och gränsar i norr, väster och öster till ett öppet, flackt jordbrukslandskap. Området består av jordbruksmark med åkerholmar och bär spår av långvarig användning som odlingsrösen. Bebyggelsen inom planområdet består av de äldre gårdsmiljöerna Distorps säteri och Staby säteri, som är placerade på flacka moränhöjder i det öppna odlingslandskapet. Vid gårdarna finns äldre uppvuxna parkmiljöer med stora äldre träd och alléer. Gårdsmiljöerna består av äldre bostadshus, lador och uthus men också nyare ekonomibyggnader som används för lantbruk och andra relaterade verksamheter.

Planförslaget innebär en omfattande förändring där området ska utvecklas till ett verksamhetsområde för storskalig bebyggelse. Detta kommer påverka såväl upplevelsen av landskapet som dess kulturmiljövärden, särskilt genom att bryta kontinuiteten som jordbruksmark och förändra landskapets läsbarhet. Långa siktlinjer och vyer, bland annat mot domkyrkan, kommer delvis att försvagas eller begränsas till färre punkter. Trots de enligt miljökonsekvensbeskrivningen stora konsekvenserna för landskapsbilden och kulturmiljön saknar planbeskrivningen helt illustration över planförslaget.

Enligt 4 kap. 32 § andra stycket plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska den avsedda regleringen av bebyggelsen, byggnadsverk och miljön i övrigt framgå av planen. Detta s.k. tydlighetskrav motiveras av att allmänhetens intresse för och möjligheter till delaktighet i planärenden i stor utsträckning är beroende av handlingarnas utförande och informationens innehåll. Detaljplanen måste därför utformas på ett sådant sätt att medborgarinflytandet verkligen kan få en reell innebörd (prop. 1985/86:1 s. 166). Planbeskrivningen ska därför innehålla det illustrationsmaterial som behövs för att förstå planen (se 4 kap. 33 § andra stycket PBL). Syftet med illustrationsmaterialet är enligt förarbetena att planen ska vara åskådlig och begriplig (prop. 1985/86:1 s. 618).

Naturskyddsföreningen anser att antagandet av detaljplanen för Distorp 2:1 m.fl. ska upphävas då det saknas illustration över planförslaget.

## **3. Det saknas skäl till att exploatera jordbruksmarken**

Detaljplanen möjliggör ett nytt verksamhetsområde för industrier och verksamheter. Planområdet utgör cirka 245 hektar mark varav merparten utgörs av brukningsvärd jordbruksmark av högsta klass (klass 9–10). När området bebyggs kommer jordbruksmarken inte längre gå att bruka.

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk (3 kap. 4 § andra stycket miljöbalken). För att ianspråktagandet ska vara tillåtet måste emellertid kommunen även göra en bedömning av möjligheten att lokalisera den tilltänkta bebyggelsen på annan plats (se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens avgöranden i målen nr P 5481-17 och P 1188-17). Utgångspunkten är att

kommunerna, i de fall de anser sig tvingade att ta i anspråk brukningsvärd jordbruksmark för utbyggnadsändamål, i översiktsplanen redovisar de alternativa utbyggnadsområden som har studerats och även belyser konsekvenserna från allmän synpunkt av de olika alternativen. (Se prop. 1985/86:3 s. 53 f och 158.)

Kommunen anger i planbeskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen att det utgör ett väsentligt samhällsintresse att kunna erbjuda plats för verksamheter i goda kommunikationslägen då detta främjar en hållbar transportinfrastruktur och minskar negativ påverkan på bostadsområden. Bedömningen är att verksamhetsområdet Distorp utgör ett väsentligt samhällsintresse och att behovet av ny verksamhetsmark i aktuellt läge överväger intresset av att bevara jordbruksmarken. Tätorterna omgärdas av jordbruksmark i väldigt hög utsträckning, och kommunen vill kunna växa på ett hållbart sätt, genom att skapa en tät stad i anslutning till befintliga tätorter.

Vad som utgör väsentligt samhällsintresse finns inte klart och tydligt definierat varken i lagen eller i förarbetena. Etableringen eller utvecklingen av ett industriområde har inte ansetts som ett angeläget samhällsintresse som t.ex. etablering av vindkraft eller nya bostäder. Även om det är frågan om ett väsentligt samhällsintresse, så krävs att ianspråktagandet, för att vara tillåtet, måste ha omfattats av en bedömning rörande möjligheten att lokalisera den tilltänkta bebyggelsen på annan plats. Enligt rättspraxis måste en kommuns visa konkreta redogörelser för alternativa lokaliseringar. (MÖD mål nr P 5876-18 med där angivna rättsfall).

De skäl som kommunen har angett planbeskrivningen och i miljökonsekvensbeskrivningen visar inte att jordbruksmarken behöver tas i anspråk för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse och att detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Kommunen har därmed inte visat att lokaliseringen är tillåten enligt 3 kap. 4 § andra stycket miljöbalken.

Naturskyddsföreningen anser att antagandet av detaljplanen för Distorp 2:1 m.fl. ska upphävas av det skälet.

#### **4. Bristande redovisning av underlagsmaterialet för detaljplanen**

I planbeskrivningen anges sist i dokumentet samtliga underlag som använts i planarbetet. Förutom tre översiktsplaner, undersökning om betydande miljöpåverkan om miljökonsekvensbeskrivningen anges totalt 36 utredningar. Av dessa är 6 utredningar tillgängliga digitalt på kommunens webbplats: Arkeologisk utredning, Kompletterande arkeologisk utredning, Markavvattningsföretag, Inventering av fladdermöss, Fågelinventering och eDNA-analys av groddjur. 10 utredningar namnges på webbplatsen som material som kan beställas från kommunen:

- Geoteknisk undersökning
- Trafikutredning
- Landskapsbild och gestaltning
- PM resultat arkeologisk undersökning
- Naturvärdesinventering
- Kulturvärdering Staby säteri
- Kulturvärdering Distorp säteri
- Kulturmiljöutredning
- Dagvatten-och skyfallsutredning
- Artskyddsutredning för fladdermöss

För resterande 20 utredningar saknas både information om och tillgänglighet på webbplatsen. Bl.a. saknas:

- Skuggstudie 2025-05-07
- Inventering av möjliga boplatser för fladdermöss Distorp-Gärstad 2025-10-10
- Artinventering större vattensalamander – Distorp 2025-10-07
- Vattentjänstplan 2024-03-26
- Kompletterande arkeologisk utredning 2022-06-18
- Trädinventering 2025-04-01
- PM Underlag till Belysningsplan: Fladdermöss, 2025-05-23
- Fotomontage för detaljplan Distorp-Gärstad 2025-04-10, uppdaterad 2025-10-09

Inventering av möjliga boplatser för fladdermöss och Artinventering större vattensalamander har dessutom tagits fram efter granskningen och Fotomontage har även uppdaterats efter granskningen.

De utredningar och utredningar som redovisas i planbeskrivningen har till stor del annan benämning och kan vara fler till antagandet än vad som anges på webbplatsen. Detta gör det svårt eller nästan omöjligt att få grepp om det underlagsmaterial som tagits fram under planarbetets gång och, vilken hänsyn som har tagits till miljön och om alla konsekvenser för miljön har redovisats. Alla utredningarna har stor betydelse för förståelsen av planförslagets konsekvenser, för miljön och för bedömningen av platsens lämplighet.

Under samråd och granskning ska kommunen redovisa bl.a. det planeringsunderlag som kommunen anser har betydelse för bedömningen av förslaget. Kommunen ska hålla informationen, med undantag av fastighetsförteckningen, tillgänglig på sin webbplats under samråds- och granskningstiden. Dessa skyldigheter gäller inte i den utsträckning det skulle strida mot lag eller annan författning. (5 kap. 13 och 21 §§ PBL). De uppgifter som avses är t.ex. uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen OSL och om det skulle strida mot dataskyddsförordningen. Som exempel på uppgifter som omfattas av sekretess kan nämnas en enskilds bostadsadress eller annan jämförbar uppgift. Att inte publicera underlagsmaterial för att de inte är tillgänglighetsanpassade omfattas inte av undantaget. Underlagsmaterial som enligt lag ska tillgängliggöras på kommunens webbplats ska tillgänglighetsanpassas enligt de krav som finns på tillgänglighet i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service.

De nya utredningar och underlag som tagits fram efter granskningen innebär att information om miljön och påverkan på den har undanhållits allmänheten och Naturskyddsföreningen och därmed försvårat möjligheten till att påverka beslutet. Naturskyddsföreningen anser att detta strider mot Århuskonventionen.

Naturskyddsföreningen anser att bristen på tillgänglighet till och redovisning av alla utredningar på kommunens webbplats är ett skäl till upphävandet av antagandet av detaljplanen Distorp 2:1 m.fl.

## **5. Detaljplanen överensstämmer inte med översiktsplanen**

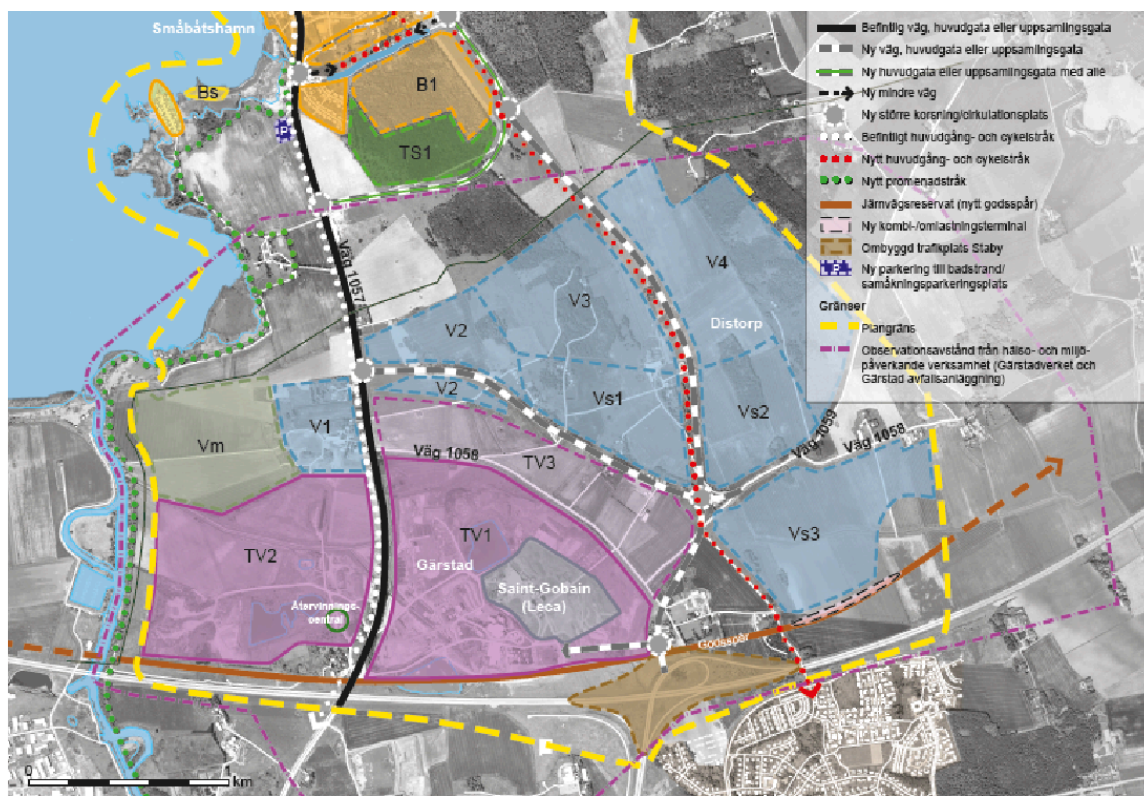
Gällande översiktsplan för staden är från 2010. Det finns också en gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping från samma år. Dessutom finns en fördjupad översiktsplan för Ekängen-Roxtuna och Distorp-Gärstad från 2012.

Men i översiktsplanen är området endast delvis utlagt som verksamhetsområde. Nedan visas utdrag ur översiktsplanen med planområdet ungefärligt markerat med röd linje.



Enligt intentionerna i översiktsplanen ska byggande på högvärdig jordbruksmark kring staden undvikas. Genom att planera för en rundare, tätare och mer sammanhållen stad ska den fortsatta utbyggnaden av staden på brukningsvärd jordbruksmark runt omkring Linköping begränsas. Inom eller i direkt anslutning till den befintliga stadsbebyggelsen prioriteras ett ianspråktagande av jordbruksmark för stadens utbyggnad framför ett bevarande av jordbruksmarken, eftersom detta är en förutsättning för att förtätningsstrategin ska kunna genomföras.

I den fördjupade översiktsplanen från 2012 anges Gärstads avfallsanläggning samt ett område nordost därom som framtida verksamhetsyta för upplag, återvinning, skyddsplantering och dammar m.m. Det nu föreslagna planområdet är inte angett som verksamhetsområde. Se utdrag ur den fördjupade översiktsplanen nedan.



Enligt 4 kap. 33 § första stycket 5 PBL ska planbeskrivningen innehålla en redovisning av om planen avviker från översiktsplanen, på vilket sätt den i så fall gör det och skälen för avvikelsen. I planbeskrivningen anges att detaljplanen överensstämmer med översiktsplanens intentioner.

Planförslaget saknar konkret stöd i översiktsplanen och den fördjupade översiktsplanen och överensstämmer inte heller med intentionerna i översiktsplanen. Då detta inte har angetts i planen eller i kungörelsen anser Naturskyddsföreningen att antagandet av detaljplanen Distorp 2:1 m.fl. ska upphävas.

## 6. Detaljplanen har ändrats väsentligt efter granskningen

I granskningsutlåtandet anges ändringar efter granskningen. De ändringar och kompletteringar av redaktionell karaktär och/eller mindre väsentliga för planens sakfrågor anges inte alls enligt granskningsutlåtandet. De ändringar som anges är

Plankartan:

- Ett sammanhängande naturområde har säkerställts i detaljplanen i form av ett cirka 100 meter brett stråk av naturmark i nord-sydlig riktning och ett 25 meter brett stråk i öst-västlig riktning. Stråket kopplar samman den trädklädda betesmarken i den nordöstra delen av planområdet med omgivande naturmark. På detta sätt har flera biotoper integrerats i grönstrukturen och en ekologisk koppling som gynnar fladdermöss, groddjur och andra arter kunnat säkerställas.
- Planområdesgränsen har justerats i norra delen för att inrymma skyfalls- och dagvattenhantering och även österut inom kommunens fastighet med användningen NATUR.

- Användningen E har delats upp i två; E1 och E med syfte att tydliggöra huruvida den är avsedd för enskilt eller allmänt ändamål.
- Ett textavsnitt om strandskydd i planbeskrivningen samt en planbestämmelse om strandskydd i plankartan har tagits bort efter att den nya lagändringen gällande strandskydd som trätt i kraft den 1 juli 2025.
- En planbestämmelse om begränsning av markens nyttjande har lagts till för att byggnader inte får uppföras inom egenskapsområdet som omfattar Staby allé, detta för att säkerställa trädens bevarande.
- Totalhöjderna har anpassats så att byggnaderna, som får vara högst 40 meter, har preciserade höjder angivna på decimetern med utgångspunkt från plushöjderna på gatorna, med hänsyn till flyghinderbegränsningar.
- Ytor för underjordiska ledningar (u-områden) har lagts till i plankartan inom fastigheten Staby 7:34 för att möjliggöra ledningsutbyggnad.
- En planbestämmelse om villkor för startbesked lagts till som innebär att skyfallsåtgärd inom fastigheten Staby ska säkras innan startbesked ges.
- I västra delen av planområdet har kvartersmarken i anslutning till en damm försett med en planbestämmelse som innebär att ingen bebyggelse utöver stängsling är tillåten inom 25 meter från planområdesgränsen. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att exploateringen av området inte påverkar dammen med större vattensalamander som gränsar till planområdet i väster.

#### Planbeskrivningen:

- Planbeskrivningen har kompletterats med ett stycke om lokaliseringsutredning i avsnitt *Tidigare kommunala ställningstagande* med anledning av att många inkomna yttranden har berört detta.
- Planbeskrivningen har uppdaterats utifrån genomförda utredningar; boplatzinventering av fladdermöss (s. 90), flyghinderanalys (s. 173) och en kompletterande groddjursinventering (s.93).

#### Utredningar/underlag:

- Fotomontage för detaljplan Distorp-Gärstad (2025) har adderats med plushöjder samt redovisning av uppstickande delar som skorstenar för ökad tydlighet.

Därutöver har två utredningar, Inventering av möjliga boplatser för fladdermöss, Distorp-Gärstad, 2025-10-10 och Artinventering större vattensalamander – Distorp, 2025-10-07 tagits fram efter granskningen. Dessa utredningar, som har betydelse för artskyddsförbudet och bedömningen av platsens lämplighet, omnämns inte i granskningsutlåtandet.

Efter granskningen kan kommunen endast göra mindre justeringar av planförslaget. (5 kap. 25 § PBL) Det finns inga tydliga beskrivningar i förarbetena om vad en väsentlig ändring av en detaljplan efter granskning innebär men t.ex. en ändring som berör länsstyrelsens överprövningsgrunder, påverkar miljön inom planområdet eller en del av detta och som är av betydande intresse för allmänheten kan utgöra en väsentlig ändring (RÅ 1994 not. 724). De ändringar som är väsentliga är följande:

- Ändringen av markanvändningen från JZELC<sub>1</sub>P till NATUR berör länsstyrelsens överprövningsgrunder då det har betydelse för artskyddet och artskyddsförordningen, påverkar miljön inom området samt är betydande intresse för allmänheten.
- Utökningen av planområdet i norr innebär att en del av planområdet inte varit föremål för samråd vilket strider mot PBL.

- I granskningsutlåtandet anges att en bestämmelse om att ingen bebyggelse utöver stängsling är tillåten inom 25 meter från planområdesgränsen för att inte påverka dammen med vattensalamander. En oläslig bestämmelsebeteckning har införts på utfartsförbuds-beteckningen. Om bestämmelsen betyder Ö<sub>1</sub> så har bestämmelsen ”Marken får inte förses med byggnadsverk” införts inom egenskapsområdet. Egenskapsområdet är emellertid bara 10 - 15 m brett vilket innebär att det byggnadsfria avståndet till planområdesgränsen inte är längre än 10 – 15 m.
- Uppdateringen av fotomontaget (som dessutom inte redovisats alls) är av betydande intresse för allmänheten för ökad förståelse av planens innebörd och konsekvenser.
- De nya utredningarna om boplatser för fladdermöss och artinventeringen av större vattensalamander har avgörande betydelse för bedömningen av om detaljplanen bryter mot förbudet i Artskyddsförordningen och berör både länsstyrelsens ingripandegrunder och påverkar miljön inom området.
- Efter granskningen har även grundkartan uppdaterats 2025-09-23 enligt plankartan. Det framgår inte vad som har uppdaterats och vad det i så fall innebär.

Ändringarna i detaljplanen och i underlaget efter granskningen innebär att information om miljön och påverkan på den har undanhållits allmänheten och Naturskyddsföreningen och därmed försvårat möjligheten till påverkan på beslutet. Naturskyddsföreningen anser att detta strider mot Århuskonventionen.

Naturskyddsföreningen anser att antagandet av detaljplanen för Distorp 2:1 m.fl. ska upphävas då väsentliga ändringar har genomförts efter granskningen.

## 7. Detaljplanen uppfyller inte PBL:s krav på tydlighet

Detaljplanen har utformats med total flexibilitet. Begränsningen av markens användning utgörs av procentuell andel av marken som får bebyggas (60 %), höjden samt avstånd till tomtgräns eller sammanbyggnation över tomtgräns. Flexibiliteten gör det omöjligt att bedöma konsekvenserna av planens förändring av ett kulturhistoriskt jordbrukslandskap, annat än att konsekvenserna sannolikt är förödande. Planbeskrivningen saknar dessutom helt illustration.

Den tillåtna användningen utgörs av tre olika användningsområden med det gemensamma att flera olika användningsområden tillåts inom samma område vilket gör det ännu svårare att bedöma konsekvenserna av detaljplanen:

C <sub>2</sub> L	Centrum, ej detalj- och sällanköpshandel med undantag för mindre servicebutiker. Hotell, motell och liknande verksamheter som innebär övernattning/tillfällig vistelse tillåts inte; Odling och djurhållning
ZELC <sub>1</sub> G	Verksamheter; Tekniska anläggningar; Odling och djurhållning; Centrum, ej detalj- och sällanköpshandel med undantag för mindre servicebutiker. Kontor högst 50 % av bruksarea inom fastigheten. Hotell, motell och liknande verksamheter som innebär övernattning/tillfällig vistelse tillåts inte; Drivmedel
JZELC <sub>1</sub>	Industri, Verksamheter, Tekniska anläggningar; Odling och djurhållning; Centrum, ej detalj- och sällanköpshandel med undantag för mindre servicebutiker. Kontor högst 50 % av bruksarea inom fastigheten. Hotell, motell och liknande verksamheter som innebär övernattning/tillfällig vistelse tillåts inte.
ZELC <sub>1</sub>	Verksamheter; Tekniska anläggningar; Odling och djurhållning; Centrum, ej detalj- och sällanköpshandel med undantag för mindre servicebutiker. Kontor högst 50 % av

bruksarea inom fastigheten. Hotell, motell och liknande verksamheter som innebär övernattnings/tillfällig vistelse tillåts inte.

JZELC<sub>1</sub>G Industri; Verksamheter; Tekniska anläggningar; Odling och djurhållning; Centrum, ej detalj- och sällanköpshandel med undantag för mindre servicebutiker. Kontor högst 50 % av bruksarea inom fastigheten. Hotell, motell och liknande verksamheter som innebär övernattnings/tillfällig vistelse tillåts inte; Drivmedel

JZELC<sub>1</sub>P Industri; Verksamheter; Tekniska anläggningar; Odling och djurhållning; Centrum, ej detalj- och sällanköpshandel med undantag för mindre servicebutiker. Kontor högst 50 % av bruksarea inom fastigheten. Hotell, motell och liknande verksamheter som innebär övernattnings/tillfällig vistelse tillåts inte; Parkering

ZEC<sub>1</sub> Verksamheter; Tekniska anläggningar; Centrum, ej detalj- och sällanköpshandel med undantag för mindre servicebutiker. Kontor högst 50 % av bruksarea inom fastigheten. Hotell, motell och liknande verksamheter som innebär övernattnings/tillfällig vistelse tillåts inte.

Gemensamt för alla användningsområdena är användningen L Odling och djurhållning som alltså förutsätts samsas tillsammans med industrier och verksamheter av olika slag, tekniska anläggningar och centrumverksamhet och inte minst drivmedel. Användningsbestämmelserna är motstridiga, det går inte att förstå hur planområdet ska utföras och planen är inte genomförbar utifrån de motstridiga användningsbestämmelserna.

Plankartan är i det närmaste oläslig vad gäller särskilt egenskapsbestämmelserna. Beteckningarna är mycket små och kräver förstoringsglas för att kunna ses analogt och kraftig förstoring av plankartan i en dator, vilket innebär att det inte går att få en helhetsbild av planen.

Grundkartan är mycket otydlig och i delar helt oläslig vilket också innebär svårigheter att förstå planens konsekvenser för den befintliga miljön.

Enligt 4 kap. 32 § andra stycket plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska den avsedda regleringen av bebyggelsen, byggnadsverk och miljön i övrigt tydligt framgå av planen. Detta s.k. tydlighetskrav motiveras av att allmänhetens intresse för och möjligheter till delaktighet i planärenden i stor utsträckning är beroende av handlingarnas utförande och informationens innehåll. Detaljplanen måste därför utformas på ett sådant sätt att medborgarinflytandet verkligen kan få en reell innebörd. Möjligheten att i vissa fall redovisa byggrätten i detaljplan schematiskt bör användas restriktivt och endast då förhållandena i det enskilda fallet medger att så sker med hänsyn till sakägarnas och övriga intressenters intressen. (Se prop. 1985/86:1 s. 166–167.)

#### Bestämmelsen

**f2** Byggnaders och andra anläggningars utformning och skala ska anpassas till säteriområdets karaktärsdrag

innebär en godtycklig prövning i bygglovets beroende på den enskilde bygglovshandläggarens uppfattning om vad som är säteriområdets karaktärsdrag. Bestämmelsen uppfyller inte PBLs krav på tydlighet.

På plankartan under Upplysning anges att En inventering av fladdermöss och tornseglare behöver genomföras inför rivning av befintliga byggnader inom planområdet. Alla utredningar som behövs för att säkerställa markens lämplighet måste ha genomförts innan planen antas för att kunna bedöma markens lämplighet för sitt ändamål.

Naturskyddsföreningen anser att antagandet av detaljplanen för Distorp 2:1 m.fl. ska upphävas då den inte uppfyller PBL:s krav på tydlighet.

### **8. Miljökonsekvensbeskrivningen innehåller inga alternativredovisningar**

Till planförslaget har upprättats en miljökonsekvensbeskrivning.

Enligt 6 kap. 11 § miljöbalken ska inom ramen för en miljöbedömning kommunen upprätta en miljökonsekvensbeskrivning där bl.a. rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd ska identifieras, beskrivas och bedömas. Med rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets geografiska räckvidd menas olika alternativa sätt att uppnå målen med planen eller programmet. När det gäller markanvändningsplaner är uppenbara alternativ att områden som avdelats för en viss typ av verksamheter eller ändamål utnyttjas för annat ändamål, liksom att alternativa områden väljs ut för sådana verksamheter och ändamål. Alternativen kan alltså handla om alternativ lokalisering av den typ av verksamhet som man planerar för (prop. 2003/04:116 s. 64).

I Kommissionens handbok, Genomförande av direktiv 2001/42 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan, anges bl.a. vad gäller redovisning av alternativa lösningar att kraven i artikel 5.2 beträffande omfattningen och detaljeringskraven avseende uppgifterna i miljörapporten gäller även de alternativa lösningarna. Det är väsentligt att den myndighet eller det parlament som ansvarar för antagandet av planen eller programmet, liksom de myndigheter och den allmänhet som deltar i samråd bibringas en riktig bild av vilka realistiska alternativ som finns och att man förklarar varför de inte anses vara den bästa lösningen (se s. 26 i nämnda handbok och MÖD P 4149-12)

I miljökonsekvensbeskrivningen anges under *Andra studerade och utredda alternativ* sid. 21 att ”tänkbar lokalisering av exempelvis verksamheter eller bostadsområden prövas via översiktsplaner och fördjupade översiktsplaner” samt att ”Fokus i detaljplaner ligger normalt på alternativ utformning och omfattning av verksamheter inom planområdet samt inarbetning av skadeförebyggande åtgärder.” Vidare anges att ”Planförslaget finns utpekad i såväl kommunens översiktsplan som den fördjupade översiktsplan som tagits fram för området” och ”Det finns inga andra lämpliga områden i kommunen som kan uppfylla syftet med planförslaget.” I MKB:n redovisas därefter några olika alternativa utformningar av planförslaget. De översiktsplaner som hänvisas innehåller inga alternativredovisningar och överensstämmer inte heller med planförslaget.

Syftet bakom lagstiftningen är att de alternativa lösningarna ska kunna bedömas på ett likvärdigt sätt som det valda alternativet. I miljökonsekvensbeskrivningen saknas överhuvudtaget alternativ och en närmare förklaring till varför det inte har tagits fram några alternativ. Naturskyddsföreningen anser att antagandet av detaljplanen för Distorp 2:1 m.fl. ska upphävas av det skälet.

### **9. Detaljplanen förutsätter avgörande och kommande juridisk prövning**

I antagandehandlingarnas Miljökonsekvensbeskrivning(MKB) 2026-01-12, Dnr Sbn 2023-96, beskrivs de omfattande förändringarna för vattenmiljön som detaljplanens genomförande kommer att innebära (MKB s 71-78). Där beskrivs vattenverksamhet som omfattas av och generellt kräver tillstånd från mark- och miljödomstolen enligt 11 kap 9 § miljöbalken.

“Det handlar bland annat om en permanent sänkning av grundvattnet eftersom

dagvattenlösningarna förutsätter att diken och dagvattendammar ligger under den nuvarande grundvattennivån.” (MKB s 77).

Från och med den 1 december 2025 trädde ändringar i plan- och bygglagen (PBL) i kraft (SFS 2025:514, SFS 2025:974) som ytterligare stärker kraven på att hantera risker för t ex översvämning vid nybyggnation och planläggning.

PBL 2 kap, 5 § (2010:900) stadgar säger att vid planläggning, bygglov och förhandsbesked får mark tas i anspråk för bebyggelse endast om den är lämplig från allmän synpunkt. Detta innebär en prövning av markens lämplighet med hänsyn till natur-, kultur- och miljövärden, samt klimatrelaterade risker.

Även Miljöbalkens 2 kap 6§ och 9§ rörande “Allmänna hänsynsregler” behöver beaktas i detta avseende.

Det existerande antalet dikningsföretag inom detaljplaneområdet förutsätter även det framtida rättslig hantering och kan inte upphävas eller uppdateras utan beslut i domstol enligt 11 kap 9 § miljöbalken.

Naturskyddsföreningen anser att antagandet av detaljplanen för Distorp 2:1 m fl ska upphävas av dessa skäl.

#### **10. Planhandlingarna saknar underskrifter**

Alla planhandlingar saknar namn på beslutsfattare och handläggare vilket ska finnas både under processen och efter antagandet i kommunerna. Det ska t.ex. vara möjligt att kontakta ansvariga tjänstemän med frågor både före och efter antagandet.

Enligt förvaltningslagen 31 § ska det för varje skriftligt beslut finnas en handling som visar bl.a. vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande, och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet. Det ska också vara möjligt att ställa tjänstemän till svars för eventuella fel. Vem eller vilka som varit handläggare, deltagit i handläggningen eller fattat beslut kommer vara oklart när detaljplanen används eftersom det saknas namn på tjänstemännen som varit beslutande och handläggare/föredragande.

Naturskyddsföreningen anser att detta är en sådan allvarlig brist att antagandet av detaljplanen för Distorp 2:1 ska upphävas av det skälet.

2026-04-10

Pär Thorell

Ordförande

Linköpings Naturskyddsförening

[parthorell7@gmail.com](mailto:parthorell7@gmail.com)

070-680 99 99